

درف ای تعی ب ط؛ «دی ز» ۱.

عضو شح بم

ه ب و داد یم فی طلتار اه نهذ هک دوب عضو لاسم، یلوصا بتک رد بوخ رایسب بللاطم زا یکی [1] لوبق ار نآ لوبق همه هک نیا اب اما، دنتشاد لوبق نی رطان و نی شح اب ی همه هک دناسر یم یزی چی کی رد ینعی! تسا بلاج یلیخ. می دوبن شرکف ه ب نآ زا لبق یلو، دنتسه هارمه ام اب مه مدرم و میراد؛ میتسه لفاغ نآ زا شلبق اما، میراد لوبق همه دنیوگ یم ار نآ یتقو هک تسه ییاه تفاظل ام نهذ. تسا مه ه ب کی دزن و فی طل رایسب نوچ.

ار طفل دیاب، دنک عضو دهوخب - ینییعت و صاخ عضو - عضو یتقو دنتفگ یم؟ دوب هچ هلاسم نآ یم دعب. تسا حضاو یلیخ نیا. دنک عضو انعم یارب ار طفل، دروایب رطن رد مه ار انعم و دروایب نهذ رد [2] ار یعی ب ط؟ ار طفلی یعی ب ط ای دروآ یم نهذ ه ب ار طفل درف هک دنتفگ.

«دی ز» عضو لی لحت

یتقو. «دی ز» طفل اب؛ مراد راک مسا اب آفرص نم. دنراذگی یم دی ز ار ناشهچب مسا، ردام و ردپ. دینک لی لحت ار ردام و ردپ نهذ، دشاب «دی ز» ام هچب مسا دنیوگی م.

هداس لاؤس دنچ

میتشاذگ مسا دی آی م نوری ب ردپ ناهد زا و تسا ردپ نهذ رد هک ی «دی ز» دنیوگی م (فل)
؟ شمادک؟ تسا ردام نهذ رد هک ی «دی ز» ای؟ هچب یارب

ه ب، لاثم نیا. «دی ز» طفلی یعی ب ط؟ میراذگی م مسا هچب یارب هک ی دی ز نآ تسیچ سپ. مادکچه هک میراد یزی چی کی ام، دم هفی م عی رس دنکی م، نهذ فی طلت هک ره. تسایا هدا س لاثم یلیخ م نامگ نآ؛ میراد اچنیا لکشم کی یلو. درادن اهنیا و ردام، ردپ نهذ ه ب مه یطبر. تسا «دی ز» طفل، نآ اما. تسین نهذ کی ه ب دن ب هک تسا تسرد. تسا طوبرم همه نهذ ه ب طفل نیا هک تسا نیا لکشم هک میدیم هف هزادنا نیالغف. یراذگمان هن و میراد ی دی ز طفل هن رگید، مینک وح م ار ناهذا ی همه رگا. تسا «دی ز» طفلی یعی ب ط؛ تسا وا نهذ رد هک تسا ی دی ز هن، دینکی م وا یارب یراذگمان هک ی «دی ز».

دی ز؟ قادنق رد دی ز؟ دی ز مادک یارب، میتشاذگ «دی ز» ار نام هچب مسا دنیوگی م نآ (ب)
؟ دی تشاذگ «دی ز» ار شمسا، دی ز مادک؟ هلاس ۲۰ دی ز؟ هلاس کی

هّی صخش تعی ب ط، دی ز ه ب امسم ینعی نیا. مادک چه و همه یارب. مادک چه دیوگب دیاب مه اچ نیا تعی ب ط زا غاعش کی، قادنق رد دی ز. دی ز ی دوجو یاه غاعش و اهنامز و اهناکم و تالاج هن؛ تسا دی ز یتقو تسا نیا ردام و ردپ زاکترا و تسا تعی ب ط زا غاعش کی مه هلاس ۸۰ دی ز. تسا دی ز هّی صخش

یه‌چب .تسین قادنق رد یه‌چب ،ه‌یلا راشم ،نم یه‌چب نیا دنیوگی‌م و دنراذگی‌م دیز ار ناشه‌چب مسا ار قادنق رد یه‌چب مسا می‌وگب رگا اذل و .تسا یصخش تعیبط هب اهنآ یه‌راشا ححصم ،قادنق رد همادا نیا هکنیا هن ؛تسامسم آعقاو دش هلاس ۹۰ هک مه یتقو ه‌چب نیا ،هن دیوگی‌م تشاذگ دیز .یه‌صخش تعیبط می‌وگی‌م ار نیا .دنک ادیپ

ای ؟دروخی‌م شوچ دیز یجراخ درف اب دیز طفل درف امش نه‌ذ رد ،دریگی‌م تروص هی‌مست نیا یتقو نآل اب تعیبط ؟دروخی‌م شوچ مه هب مادک امش نه‌ذ رد ؟دروخی‌م شوچ دیز یعیبط اب دیز طفل یعیبط تعیبط .

قداص مه ورمع رسپ دیز رب ،دنراذگب ،رکب رسپ دیز رب ار مسا نیا دنتساوخی‌م نآل (ج) یراذگمان دنراد ناشدوخ ه‌چب یارب هک یدیز نیا ایآ تسا یعیبط رگا ؟تسین ای تسا ؟ تسا هتشاذگ شدوخ ه‌چب یارب مه ورمع هک تسا ی«دیز» یعیبط طفل نامه ،دننکیم

؟دراد یعیبط ات ود ،دیز طفل ایآ؟تسا یلک روطچ سپ ،دنتسین یکی رگا

؟درک درف ار اه نآ صخش ت ایآ؟دمآ اچک زا شن‌دوب ات ود نیا ،دراد یعیبط ات ود رگا

،دیز طفل یعیبط یارب صصختلا هب ام نآ ؛دیدرک هفاضا وا هب هک یزیچ نآ مینیبب می‌ه‌اوخی‌م دنا هتساوخن هک ردام و ردپ ،تسا دیز طفل یعیبط ات ود نآل دیوگی‌م امش ؟ئی‌زج ای تسا یلک مه هی‌اسمه ردام و ردپ .دنا هتشاذگ دیز ار ناشدوخ ه‌چب مسا ؛دیز دنیوگب هی‌اسمه یه‌چب هب ود ره هک دیز طفل یعیبط ؟ئی‌زج ای تسا یلک دیز طفل یعیبط .دنتشاذگ دیز ار ناشه‌چب یمن قدص هی‌اسمه رسپ دیز رب اچ .تسه مه یلک ،تسا دحاو هک دیز طفل یعیبط دوخ .دنراذگی‌م هب رگا .دوش یم هفاضا یئی‌زج دیوگی‌م ؟دنک یمن قدص وا رب هک دندرک راک هچ یلک نیا اب ؟دنک .تسین مه درف و ،دوشیم درف ،دندرک شدنب درف

«لاد» و «ءای» ، «ءاز» فرح یعیبط

نآ یعیبط ای تسا «ءاز» درف «ءاز» .تسا «لاد» و «ءای» ، «ءاز» ،دیز نینچمه و تسا یعیبط دیزدوخ دیز یعیبط اب ،دیتفگی‌م امش دوخ یتقو .دوب نه‌ذ هدنرب ولج و بوخ یلیخ هتکن مه نیا ؟تسا کش دیدرکی‌م تقد اچ نامه یتقو اما .دیدرکی‌م دروخر یعیبط کی ناو‌نع‌هب ،هطقن کی ناو‌نع‌هب یعیبط ، «ءاز» یعیبط .دوب یعیبط دنچ زا بکرم ،دیز طفل یعیبط نیمه دوخ هک دیدرک یمن «لاد» یعیبط ، «ءای» .

«دیز» رد فورح هاگی‌اج یعیبط

هاگی‌اج و لحم دوخ .دنکیم قرف «زید» یعیبط اب «دیز» یعیبط ینعی ؛نآ هاگی‌اج یعیبط دعب و ثحب و میدرک ثحب اهنیا زالفم .تشاد یعیبط بیترت - لعفلا مال ،لعفلا نیع ،لعفلا ءاف- مه فال‌تخا اهنآ رد و دراد یدایز دئ‌اوف هک تسا نیا یارب مه نآ ندوب بوخ .تسه مه یبوخ یلیخ یلیخ یاه‌ثحب نیا .دنتسه کرتشم نآ قیدصت رد ناهذا هم ،دینکیم حرطم ار نآ ات ینعی .تسین .دراد یدئ‌اوف هچ رگید فرط زا و دننکیم لوبق ار نآ هم .تسا ابیز

انعم یعیبط

درف کی یارب، دینک عضو ار ی طفل یعی ب ط دی ه اوخ یم امش ی تقو و؟ هچ انعم اما، طفل یعی ب ط زا نی یعی ب ط یارب؟ اه نی زا کی مادک؟ دینک یم عضو انعم یعی ب ط یارب ای؟ دینک یم عضو دوجو کی و یم عضو، دوجو و درف یارب طفل نالا، مینک یم عضو «قادنق رد چب» نی یارب ار دیز طفل، انعم یارب رگید اچ نی، تسا هدش عضو دوجو یارب نی هک دنیوگ یم یناگرزب یعی ب ط یارب ای دوش [3] تسین یعی ب ط.

روح کی، هچب یراذگ مان ماگنه رد، دینک تقد ردام و ردپ نهذ هب اچ نیمه رگا هک دش هشقانم اچنامه مینک لاوس اه نآ زا رگا اذل، دینک یم ضرر ار هیصخش تعی ب ط ینعی، دینک یم ضرر ار یعی ب ط و ال اچ هن دنیوگ یم؟ وا یگل لاس تسب یارب ای تسا هچب نی یارب دینک یم عضو هک ار دیز طفل ینعی؟ هچ ینعی «نی» مینک یم عضو «نی» یارب ار طفل نی هکلب، وا یگل لاس تسب یارب هن رد یکی و تسا شا یگل لاس تسب رد یکی و تسا قادنق رد یکی هک یلایس دوجو زا ریغ، هچب نی سالک رد هک تسا ینامز یارب یکی، دیناوخ یم نیقل ت هک تسا رب یارب یکی و تسا یگل لاس دص تعی ب ط روح کی نی، میتشاذگ دیز ار اه نی همه مسا، تسا وا ترخآ یارب یکی و دینز یم ادص ار وا، تسا وا هیدوجو تانوش رد هیراس هیصخش.

تخیر هصالخ هک منک دیکات ار نی ماهوخم، مهده ناس نآ یور ماهوخم یمن دوب فال تخا لحم نوچ هتبلال، تسین درف تخیر؛ تسا تعی ب ط تخیر، تسا هل عوضوم هک هچ نآ

یناسک، تسا یرگید فرح هلاحتسا، تسین هلاحتسا رس ام ثحب، تسا لاحم هک میوگ یمن اما، مراد فرح یلیخ، تسا لاحم یزیچ کی میوگب اعیرس هک نی اب نم، دیناد یم دندوب ام هثحابم رد هک لباق تسه سالک رد هک ییاه هلاحتسا نی الومعم، تسا لاحم یزیچ میوگب اعیرس میناوت یمن یعی ب ط یارب طفل یعی ب ط، عضو تعی ب ط رد، تسا راک کی تعی ب ط و عبط، نم روظنم، تسا باوج یلکش نم، دوش یم عضو انعم کی صخش یارب طفل کی صخش هک دیوگب رگا، دوش یم عضو انعم، مرادن نآ اب.

هک یصاخ کرحتم یارب ار دیآ یم نورب نم نهذ زا هدزای تعاس رد هک زید طفل صخش میوگ یم الثم یارب ار زید طفل نی صخش میوگ یم، مینک یم عضو، دسر یم شدوخ ریسفصن هب یصاخ هطحل رد، تسین لاحم نی، دسر یم فصن هطقن هب تسرد هک مداد رارق صاخ هطحل رد یجراخ یئزج صخش، تسا عوضاوم.

[4] -

رد ی تقو امش، تسا نکمم ای لاحم هک تسین انعم نی هب میوگ یم ار یراک عبط ام هک نی، هلب یتمکح کی عضو، تسا عضو یتمکح فالخ؛ دندومرف یم ءاملع، دی تسه یتمکح کی لابند هب عضو طفل هک عوضوم تعی ب ط نی هک دیوگ یم عضو یتمکح نآ، دندراد یراک نآ اب ءالق، دراد یدوصقم، دراد، تسا ثحب یاضف نی سپ، دوش یم عضو نی، دینک رارق رب هقلع هل عوضوم تعی ب ط و تسا.

هب تادرجم هئارا یارب یرازبا؛ ناور لاؤس، قیقد لاثم» هلاقم رد هک یبلاطم زا قیفلت و شرپ [1]، تسا هتفرگ رارق یسررب و ثحب دروم «هیقدص ههش» و «ناگمه

، تسا هتفرگ رارق حیرصت دروم، ددعتم یلوصا بتک رد بلطم نی [2]

ی:ناهفصا نیسح دمحم خیش موحرم مالک تسا هلمج نآ زا

ءامال طفل یعیبط نإف ،امهنم دوجومال نود ،ینعملال و طفللال یعیبط هل عوضومال و عوضومال نإف ،ءامال طفللب طفلتی مل ول و ،ةقیقح تبات طابتراللا اذه و ،لایسلال مسجلال کلذ یعیبطل عوضوم (۴۴ ص ؛ 1 ج ؛ ةیافکلل حرش یف ةیاردللا ةیاهن)دحأ نهذ یف هموهفم دجوي مل و

عضولال یف

نیب ةمزالمال ققحتت و ،هب صتخیف ینعملال یلع طفللال عضو رابتعا -هلحم یف انرکذ امک -وه و نأل هتیرابتعاب لوقن امنإ و ،روبزمال رابتعالا یلإ تفتلمال دنع ینعملال روضح و طفللال روضح یجراخلال وأ امهنم ینهللا دوجومال نود ینعملال یعیبط و طفللال یعیبط هل عوضومال و عوضومال ال لباقمال و ،لثاممال لبقی ال لثاممال و ،یکاردإ دوجو وحن وه و .لاقتنالال عضولال نأل ،امهنم یلإ اهجايتحال ،ةیلوقمال ضارعال نم ةیعضولال ةقلعلال نوکت نأل لقی ال هیلع و ،لباقمال لبقی ةیقیب و ،نهذال یف تبات عوضوم یلإ اهجايتحال ،ةینهذال ضراوعال نم ال و ،جراخلال یف ققحم عوضوم (۲۴-۲۳ ص ؛ 1 ج ؛ لوصولال یف ثوب)یلاعت هللال ءاش نإ ةیماکحالأ ئدابمال یف مالکلال

یقارع ءایض اقآ

ینعملال و طفللال یعیبط نیب لوعجم صاخ طبر نع ةرابع یه و عضولال ةقیقح یف (ةیناثلال ههجال) عمسی نم نهذ یف ینعملال کلذ راضحال ادعتسم عوضومال طفللال یعیبط نوک یثیحب هل عوضومال (۲۹ ص ؛ لوصولال یف راکفالال عئادب)هروصتی وأ طفللال کلذ

یف راکفالال عئادب)ینعملال یعیبط و طفللال یعیبط نیب لوعجمال طبرلال وه و (عضولال نإ مث) (۳۳ ص ؛ لوصولال

ینیمخ مام

،کلذک ینعملال یعیبط ءازاب ةیقیقحال ةیضقلال وحنب طفللال یعیبط وه ینعملال ءازاب عوضومال ؛ لوصولال حیقنت)ینعملال یعیبط دارفأ نم درف ءازاب عوضومال طفللال یعیبط دارفأ نم درف لکف (۱۳۷ ص ؛ ۱ ج

ةیحان نم ال ؛تارثکلال طاحل نود نم ،ینعملال یعیبطل طفللال یعیبط سفن لعلع نع ةرابع عضولال (۱۱ ص ؛ ۲ ج ؛ لوصولال رهاوج)ةیقیقحال ةیضقلال وحنب ینعملال ةیحان نم ال و طفللال

ی:لمآ مشاه ازریم

ناک یثیحب هلامعتسا و اضاولال لعلع ینعملال و طفللال یعیبط نیب صاخ قلعت نع ةرابع عضولال (تاریرقت)هل ةمات ةلع هسفن نب نوکیف عامسال نهذ یف ینعملال راضح ال ادعتسم هتاذب طفللال (۲۹ ص ؛ لوصولال

ی:ناهفصا یناف

صخشتمال ال ینعملال یعیبط و طفللال یعیبط نیب وه امنا طبرلال نال عضولال کلذک سیل و امل هموهفم نهذ یف دجوي مل و الثم ءامال طفللب دحا طفلتی مل ول اذل و جراخلال یف امهنم دوجومال (۳۲ ص ؛ ۱ ج ؛ لوصولال ملع یف ظافلالأ شحبم لوح ءارآ)یعضولال طابترالالاب لخا

ی:زیربت داوج ازریم

دوجو نعو ضامغإلا عم ول و ،ینعمملا یعیبط و طفلللا یعیبط نیب لصاح طابترالا نأ کلدل دهشي و . ناکل ،دحأ نهذ یف هانعم دجوي مل و الثم ءاملا طفلل دحأ طفلتي مل ول ثیحب ،انهذ وأ اچراخ طفلللا (۳۰ ص ؛ 1ج ؛ لوصألا ملع لئاسم یف سوردا) ادوجوم هانعم و هطفل نیب طابترالا

هدش عضو انعم تعیبط یارب طاfulا هک- ناشداتسا مالک رد لوصالا ثحابم رد هنومن ناونع هب [3] یناعم یرگیدی و صاخ هل عوضوم و تسا صاخ عضو هک مالعا ۱۰:ضقن لاثم و داب دننک یم هشقانم -دنا :عئابط هن و تادوجو و دنتسه بسن هک هیفرح

یناهفصا موحرمت رابع

عضولا یف

نیب ةمزالمل ققحتت و ،هب صتخیف ینعمملا یلع طفلللا عضو رابتعا -هلحم یف انرکذ امک -وه و نأل هتیرابتعاب لوقن امنإ و ،روبزملا رابتعالا یلإ تفتلملا دنع ینعمملا روضح و طفلللا روضح یچراخلا و أمهنم ینهذلا دوجوملا نود ینعمملا یعیبط و طفلللا یعیبط هل عوضوملا و عوضوملا ال لباقملا و ،لثامملا لبقي ال لثامملا و ،یکاردا دوجو وحن وه و .لاقنتنال لباقملا نأل ،امهنم یلإ اهچایتحال ،ةیلوقملا ضارغألا نم ةیعضوللا ةقلعلا نوکت نأل لقعی الف هیلع و ،لباقملا لبقي ةیقب و ،نهذلا یف تباث عوضوم یلإ اهچایتحال ،ةینهذلا ضراوعلا نم ال و ،چراخلا یف ققحم عوضوم (۲۴-۲۳ ص ؛ 1ج ؛ لوصألا یف ثوب) .یلاعت هللا ءاش نإ ةیماکحألا ئدابملا یف مالکلا

لوصالا ثحابم رابع:

عضولاف ؛هیلع اعوضوم هرابتعاب ،کاردا لا یف ینعمملا امزلتسم طفلللا لقع [وه] «عضولا» لاقنتنال یف مازلتسال ققحملا وه یرابتعالا .

الف ،اهنیب عماچ الب تاغللا فالتخاب ةفلتخم ینادجو ینعمملا ةعوضوملا طافألا تناک ثیح و ،دحاو ینعمملا صاخ طفلل عضول ةفئا ط لک یف حجرم نعو ةئشان ةیرابتعا لب ،ةیچراخ ةبسانم .هیف مهعبت نم و تارواحملا یف هب هنع اوربعیل .

ةیعضوللا ةقلعلا نوک نم نیلثامتملا و أنیللباقتملا عامتجا موزل ال ،ةیرابتعالا ةمالع وهف ضقن دهاوش؛نهذلا یف لثاملل ال و لباقملا للاقنتنا ال و ،لاقنتنال لباقملا نأل ،ةینهذ و ةیچراخ یف ینهذلا لاقنتنال عم ال ای دیفی ال و ،صاخشألا لباقملا ةحص حوضول کلد و [داتسا شیامرف ةروصتملا ،بسنللا **تادوجول** ةعوضوملا فورحلا ،مالعألا لثم وتارواحملا و تالامعتساللا لابق یف ،تادوجولا کلت نعو ةعزتملا اهتادوجول ةمزالملا اهتایهام روصتب اهفارطأ روصتب تاذللا مامت نوک دعب -لقعی ال هناف ؛اهل هضرف و لقعلا غارتخاب نهذلا یف ةتباثلا تایهاملا (۳۴-33 ص ؛ 1ج ؛ لوصألا ثحابم) .دوجولا نعو تاذللا خالسن -فرطللا دوجوب موقتمل دوجولا

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی مالک [4]